

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2025- 08- 31

Region Västmanland

Oktober 2025

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapporten.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapporten är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Regionstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten. Revisionsobjekt i granskningen är regionstyrelsen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge regionens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken ska biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av rapporten. Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

1. Är prognostiserat resultat i delårsrapporten förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?
2. Är prognostiserat årsresultat förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport. Granskningen utgår även från fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning.

Avgränsning

Granskningen avser delårsrapport som upprättats per augusti 2025. Övrig avgränsning, se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet har bedömts med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt). Rapportens innehåll har faktakontrollerats av berörda tjänstepersoner.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

Iakttagelser

- Den långsiktiga finansiella målsättningen, enligt riktlinjen för god ekonomisk hushållning, innebär att det ekonomiska resultatet (balanskravsresultatet) över en konjunkturcykel ska motsvara två procent av skatter och generella statsbidrag.
- I mål och budget 2025 med plan för 2026–2027, fastställt av regionfullmäktige 2024-06-12, finns fyra generella och övergripande målområden för regionens verksamheter och ekonomi; Nöjda och trygga invånare, Effektiva och ändamålsenliga tjänster av god kvalitet, Engagerade medarbetare med rätt kompetens samt Ekonomi i balans.
 - Finansiella mål: För målområdet ekonomi i balans har fullmäktige beslutat om två mål, med tillhörande indikatorer:
 - Regionen ska uppnå fastställt ekonomiskt resultat.
 - Regionens finansiella ställning ska vara god.
 - Verksamhetsmål: För målområdena Nöjda och trygga invånare, Effektiva och ändamålsenliga tjänster av god kvalitet samt Engagerade medarbetare med rätt kompetens har fullmäktige beslutat om 11 olika mål, med tillhörande indikatorer.
- I delårsrapporten återfinns en samlad bedömning av dessa mål under ett särskilt avsnitt i förvaltningsberättelsen om god ekonomisk hushållning. Prognos för respektive mål och indikator redovisas tydligt i delårsrapporten.
- I delårsrapporten prognostiseras inget av de finansiella målen att uppnås per helår. Fastställt ekonomiskt resultat i budget bedöms inte uppnås, då både balanskravsresultatet (- 130 mnkr) och förvaltningarnas samlade ekonomiska resultat bedöms bli negativt. Det är i allt väsentligt hälso- och sjukvårdsförvaltningen som prognostiserar ett stort underskott (-475) mnkr. Målet om att "Regionens ekonomiska ställning ska vara god" bedöms inte heller uppnås, då soliditeten prognostiseras att sjunka till 8 % inklusive pensionsåtaganden, p.g.a. en hög investeringstakt och negativt resultat. Vi noterar dock att nettokostnadsutvecklingen för första gången på flera år bedöms bli negativ för helåret.

- I delårsrapporten lämnas prognos om måluppfyllelse för de 11 verksamhetsmålen. Av dessa bedöms fyra bli gröna och sju bli gula. Vi ser det som positivt att regionstyrelsen i 2025 års delårsrapport per augusti utvecklat sin analys av prognoser rörande verksamhetsmål och indikatorer.
- I delårsrapporten lämnas upplysningar om förväntad utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån fullmäktiges mål. Det framgår bl. a. att ekonomi och demografi är Region Västmanlands och dess bolags främsta utmaningar. Ett trendbrott noteras vad gäller bemanning under 2025, där antalet anställda inte längre ökar och kostnaderna för inhyrd personal minskat. Hälso- och sjukvårdsnämndens plan för minskat underskott konstateras inte räcka för att ge en ekonomisk balans till 2026. Därför krävs fortsatt arbete för att anpassa regionens kostnader till en hållbar nivå, inte minst för att klara stora investeringar och ökade driftkostnader för Nytt akutsjukhus i Västerås samt Köpings sjukhus.

Balanskravsresultatet

Iakttagelser

- Det finns ett särskilt avsnitt i förvaltningsberättelsen om balanskravsresultatet.
- I delårsrapporten prognostiseras balanskravsresultatet per helår uppgå till – 130 mnkr. Regionstyrelsen noterar i delårsrapporten att ett negativt resultat vid utgången av år 2025 kommer att återställas inom tre år, i enlighet med kommunallagen. Åtgärder för att återställa ett negativt balanskravsresultat väntas hanteras i samband med årsredovisningen när faktiskt resultat för året fastställts.
- Av delårsrapporten framgår att balanskravsresultatet över en konjunkturcykel (10 år), med prognostiserat resultat, skulle motsvara 1,1 procent av skatter och generella statsbidrag, samt att kostnadsnivån fortsatt behöver sänkas och kostnadsutvecklingstakt kontrolleras för att klara framtida utmaningar och nå den långsiktiga finansiella målsättningen om 2 procent av skatter och generella statsbidrag.

Samlad bedömning

Revisionsfråga 1: Är prognostiserat resultat i delårsrapporten förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?

Finansiella mål: **Nej**

Verksamhetsmål: **Delvis**

Revisionsfråga 2: Är prognostiserat årsresultat förenligt med balanskravet?

Följsamhet till balanskravsresultatet: **Nej**

2025-10-09

Henrik Fagerlind

Uppdragsledare